

Undersøgelse af gymnasieelevers udbytte af Studievalgscentrenes vejledende indsats

**Undersøgelse af gymnasieelevers udbytte af Studievalgscentrenes
vejledende indsats**

© UNI•C juni 2008

Version 3.1

Af Simon Reusch

Indhold

1	Indledning.....	1
2	Sammenfatning	2
3	Metode	4
4	Resultater	7
	4.1 Benyttelse af Studievalgscentrenes tilbud	7
	4.2 Informationssøgning	17
	4.3 Valgparathed og kendskab til uddannelses- og erhvervsmuligheder	20
	4.4 Udbytte af vejledningen	27

1 Indledning

I gældende lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv fastsættes bestemmelser om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af de vejledningsaktiviteter, som omfattes af loven.

Studievalg er den aktør, som vejleder unge på de gymnasiale uddannelser om valg af videregående uddannelse og erhverv efter afsluttet gymnasial eksamen. Organisatorisk er Studievalg opdelt i syv regionale centre.

Studievalg blev oprettet august 2004 og har haft sit fulde vejledningsprodukt klar fra uddannelsesstart året efter i august 2005. Det betyder, at årets afgangselever (på hhx, htx og stx) er den første årgang, som dimitterer efter at have modtaget Studievalgs fulde vejledningsprodukt igennem tre år.

Det er derfor interessant at få belyst effekten af Studievalgs vejledende indsats. Effekten undersøges gennem en spørgeskemaundersøgelse, hvor eleverne på afgangstrinnet af landets gymnasiale uddannelser ser tilbage på det vejledningsprodukt, de har modtaget over tre år, og vurderer deres udbytte af det. Undersøgelsen er foretaget ved hjælp af en stikprøve, der omfatter 10% af eleverne på afgangstrinnet, og den er gennemført i den sidste måned af uddannelsesperioden.

Undersøgelsen er tilrettelagt af Undervisningsministeriet i samarbejde med Studievalgscentre og UNI•C Statistik & Analyse. UNI•C har herefter stået for undersøgelsens gennemførelse.

Denne rapport fokuserer på, i hvilken grad Studievalg har bidraget til gymnasieelevernes afklaring om deres valg af videregående uddannelse og erhverv.

Rapporten behandler derfor kun et udvalg af de spørgsmål, som eleverne har besvaret i spørgeskemaet.

Svarfordelinger på alle undersøgelsens spørgsmål forefindes i et bilagsmateriale, som - sammen med rapporten (i pdf-version) og spørgeskemaet - kan hentes ned fra Undervisningsministeriets hjemmeside på adressen:

www.uvm.dk/vejledningsreformen/Studievalgsundersogelse2008.htm

2 Sammenfatning

To centrale målsætninger for Studievalgscentrene er:

- at bidrage til at øge elevernes informationssøgningskompetence, samt
- at bidrage til at øge elevernes afklaring om valg af videregående uddannelse og erhverv.

Studievalgscentrenes vejledende indsats overfor eleverne på de gymnasiale uddannelser foregår dels gennem et antal kollektive arrangementer og dels gennem individuel vejledning.

Hvert Studievalgscenter har sit eget program af kollektive arrangementer, som eleverne inviteres til at deltage i. Kendskabet til det enkelte arrangement er i gennemsnit udbredt til 86% af eleverne. De kollektive arrangementer har i gennemsnit haft deltagelse af 76% af eleverne.

For den individuelle vejlednings vedkommende viser undersøgelsen, at 88% af eleverne har kendskab til muligheden, og at 34% af eleverne har taget imod tilbuddet om individuel vejledning.

Studievalg har endvidere som opgave at udvikle elevernes informationssøgningskompetencer i forhold til at opnå afklaring om uddannelse og erhverv. Undersøgelsen viser, at 65% eleverne - som supplement til Studievalgs vejledning - har søgt information på nettet om relevante uddannelser og uddannelsessteder. Dertil kommer 32%, som har tænkt sig at søge denne information.

Undersøgelsen viser, at 93% af eleverne på undersøgelsestidspunktet er afklarede om, hvad de vil efter deres gymnasiale eksamen. Heraf er de 88% afklarede om, at de *vil* tage en videregående uddannelse, mens de 5% er afklarede om, at de *ikke* vil.

De elever, som er afklarede om, at de vil tage en videregående uddannelse, blev spurgt, *hvornår* de vil påbegynde uddannelsen. 25% af eleverne svarede, at de vil starte på den nye uddannelse umiddelbart efter sommerferien, 53% vil tage ét sabbatår mens 18% af eleverne vil tage to eller flere sabbatår. De sidste 4% af eleverne er uafklarede.

Eleverne er dog ikke nær så afklarede omkring, *hvad* de vil læse efter den gymnasiale eksamen. 54% erklærer sig afklarede, mens 46% således ikke er det.

De elever, som er afklarede om *hvad* de vil læse, er endvidere spurgt, om de har kendskab til uddannelsens adgangskrav. 91% af eleverne svarer, at det har de. I

forlængelse heraf blev det også afdækket om eleverne har kendskab til uddannelsens jobperspektiver, hvilket 89% svarede bekræftende til.

Sammenfattende har eleverne vurderet i hvilket omfang Studievalgs tilbud har hjulpet dem til øget afklaring om valg af uddannelse og erhverv. 73% af eleverne vurderer, at Studievalg har bidraget til øget afklaring - fordelt med 32%, som vurderer, at Studievalg har bidraget i mindre grad, 34% som vurderer, at det er tilfældet i nogen grad, og 7% som vurderer, at det er tilfældet i høj grad.

I forhold til de centrale målsætninger dokumenterer undersøgelsen, at elevernes informationssøgningskompetencer stiger i takt med deres anvendelse af Studievalgs vejledningstilbud.

Undersøgelsen dokumenterer også, at jo mere eleverne deltager i de kollektive arrangementer samt benytter tilbuddet om individuel vejledning, desto større afklaring opnår de om valg af videregående uddannelse og erhverv.

Alt i alt dokumenterer undersøgelsen således, at Studievalg opfylder de centrale målsætninger.

3 Metode

3.1.1 Om Studievalg

Studievalg er opdelt i syv regionale centre (København, Sjælland, Fyn, Syddjylland, Midt- og Vestjylland, Østjylland og Nordjylland). Disse centre har - inden for hver sin geografiske afgrænsning - blandt andet ansvaret for at vejlede elever på de gymnasiale uddannelser (hhx, htx, stx og hf) om valg af videregående uddannelse og erhverv.

Studievalgscentrene afholder en lang række kollektive arrangementer gennem uddannelsens løbetid - dels på hele årgange og dels på klassebasis - hvor eleverne kan blive hjulpet og understøttet i deres afklaringsproces med at vælge uddannelse og erhverv efter den gymnasiale uddannelse.

Centrene tilbyder som en del af afklaringsprocessen individuel vejledning til eleverne. Eleverne kan opsøge denne vejledning, når behovet opstår. Den individuelle vejledning kan også komme i stand ved samspil og henvisning fra skolens gennemførselsvejledning.¹

3.1.2 Population

Undersøgelsen har været rettet mod afgangseleverne år 2008 på de gymnasiale uddannelser, det vil sige 3. årgang på hhx, htx og stx samt 2.årgang på hf.

Denne årgang er kendetegnet ved at være den første årgang, som har modtaget den fulde vejledning fra Studievalg gennem alle tre uddannelsesår, idet man kan argumentere for at centrene har brugt det første år, fra 2004 til 2005, til at få et færdigt vejledningskoncept på plads.

Ca. 250 uddannelsesinstitutioner² huser elever, som går på afsluttende årgang af en gymnasial uddannelse. Det samlede elevtal på afgangstrinnet af hf, hhx, htx og stx er ca. 36.000.

3.1.3 Undersøgellesdesign

Det blev besluttet at udtrække 10% af populationen til undersøgelsen. Nogle institutioner var dog på forhånd udeladt af udtrækningsgrundlaget³, hvorfor nettopopulation bestod af ca. 33.000 elever.

¹ Alle skoler har en vejledningsinstans på skolen, som fokuserer på at sikre at eleverne gennemfører den gymnasiale uddannelse.

² Det eksakte antal er opgjort ud fra institutionsregisteret, men der er nogen usikkerhed om opgørelsesmetode og registrering af de mange forskelligartede fusioner, der løbende foretages blandt uddannelsesinstitutionerne.

Stikprøven blev fastlagt til ca. 3.300 elever, som blev udtrukket efter klyngeprincippet, hvilket betyder, at eleverne blev udtrukket klassevist. Udtrækningen var designet således, at de syv Studievalgscentre skulle repræsenteres proportionalt, samt at de fire gymnasiale uddannelser skulle repræsenteres proportionalt.

Undersøgelsen blev gennemført via et webbaseret spørgeskema. For at sikre en høj svarprocent blev institutionerne bedt om at sørge for elevernes deltagelse ved at lade undersøgelsen gennemføre med deltagelse af en ledsagende lærer, som fx skulle følge eleverne til skolens it-lokale i forlængelse af en lektion.

Undersøgelsen er gennemført indenfor den sidste undervisningsmåned på uddannelsen for at sikre, at eleverne har fået det fulde vejledningstilbud som grundlag for evalueringen. Svarfristen var 9. maj 2008.

3.1.4 Svarprocent

I alt blev der udtrukket 158 klasser med en samlet indskrivning på 3.364 elever.

Der blev registreret svar fra 117 af de 158 klasser, hvilket giver en classesvarprocent på 74%.

De 117 klasser har indskrevet i alt 2.519 elever (21,5 elever pr. klasse). Heraf svarede 1.943 elever på undersøgelsen (16,6 elever pr. klasse). Dette giver en elevsvarprocent på 77%.

Den samlede effekt af frafaldet på klasseniveau og elevniveau kan udtrykkes i bruttosvarprocenten, som er antallet af svar (1.943) holdt op mod bruttostikprøven (3.364 elever), hvilket giver en bruttosvarprocent på 58%.

Det formelle grundlag for skolernes deltagelse i undersøgelsen har været en anmodning fra Undervisningsministeriet om at medvirke, som ikke har været bundet op på juridiske konsekvenser, hvis skolen undlod. Endvidere blev undersøgelsen gennemført i løbet af de sidste uger af uddannelsernes undervisningstid, hvilket givetvis har medført ”stille protester” på nogle skoler.

Bruttosvarprocenten på 58% vurderes på denne baggrund at være tilfredsstillende og i overensstemmelse med, hvad man ville kunne forvente.

3.1.5 Repræsentativitet

Repræsentativitet er et udtryk for, at de indkomne svar på klasse- og elevniveau svarer til den relative sammensætning i stikprøven (og i øvrigt i forhold til andre relevante baggrundsvariabler, som man måtte have kendskab til fordelingen af.)

Det er undersøgt, hvordan svarene fordeler sig i forhold uddannelsestype (hf, hhx, htx og stx) samt de syv Studievalgscentre.

³ Den væsentligste udeladelsesgrund er, at Undervisningsministeriet har lovet nogle institutioner fritagelse for pålægning af administrative byrder som følge af status som pilot-institution ved udarbejdelse af resurseregnskab 2008.

I forhold til uddannelserne er hf-eleverne noget underrepræsenteret. Målt på bruttosvarprocent er der kommet svar fra 43% af hf-eleverne, mens den tilsvarende andel for htx, hhx og stx ligger på henholdsvis 57%, 58% og 62%.

I forhold til Studievalgscentrene er Nordjylland og København lettere underrepræsenteret med bruttosvarprocenter på hhv. 51% og 53%, mens Studievalgscentrene Fyn og Sjælland er lettere overrepræsenteret med bruttosvarprocenter på hhv. 69% og 66%.

At et segment i undersøgelsen er under- eller overrepræsenteret betyder, at deres karakteristika får hhv. mindre eller større fyldest i estimater på landsplan end de burde have haft. Dette forhold skal man have for øje ved fortolkningen af undersøgelsens resultater.

Med dette forbehold vurderes de iagttagede forskelle i repræsentativitet ikke at have væsentlig betydning for undersøgelsens konklusioner.

3.1.6 Validitet

Ud fra en helhedsbetragtning er ca. 2.000 svar i en stikprøveundersøgelse i overensstemmelse med en traditionel samfundsvidenskabelig konvention om, hvor mange svar man skal have, for at kunne beregne estimater med en tilstrækkelig høj grad af præcision. Validiteten af de beregnede effekter på landsplan er derfor i orden.

I det omfang undersøgelsens resultater nedbrydes til regionalt niveau, er effekterne dog forbundet med en usikkerhed, som isoleret set må betragtes som høj. Det betyder, at man skal være påpasselig med fortolkningen af mindre regionale forskelle, og at de regionale resultater i øvrigt skal ses i sammenhæng. Såfremt flere indikatorer peger entydigt i samme retning, understøtter det alt andet lige konklusioner, som er valide.

Ved fortolkning af de regionale forskelle skal man endvidere være opmærksom på, at der er forskel på centrenes operationelle vilkår, bl.a. i forhold til centrenes geografiske udstrækning og de resulterende transporttider indenfor det enkelte centers dækningsområde.

4 Resultater

Studievalg tilbyder eleverne at deltage i et antal kollektive arrangementer. Herudover har eleverne mulighed for at søge individuel vejledning. Elevernes benyttelse af disse tilbud belyses i afsnit 4.1.

Herudover understøttes elevernes valgparathed gennem opbygning af informationssøgningskompetence. Elevernes informationssøgningsadfærd belyses i afsnit 4.2.

Afsnit 4.3 belyser herefter elevernes opnåede afklaring og valgparathed i forhold til deres anvendelse af Studievalgs tilbud, deres informationssøgningskompetence samt andre relevante parametre.

I afsnit 4.4 beskrives elevernes vurdering af den effekt, som Studievalgs vejledningsindsats har haft på deres afklaring og uddannelsesplanlægning.

4.1 Benyttelse af Studievalgscentrenes tilbud

Eleverne får mulighed for at møde Studievalg via et antal arrangementer placeret på forskellige tidspunkter i løbet af den gymnasiale uddannelse.

Hvert af de syv Studievalgscentre har opbygget sin egen arrangementsstruktur, og i undersøgelsen spørges der ind til elevens deltagelse og kendskab til disse arrangementer. Afhængigt af regionalt tilhørsforhold har eleven forholdt sig til mellem fem og ti arrangementer.

Udover deltagelse i disse fastlagte arrangementer har eleven altid mulighed for at benytte sig af individuel vejledning hos Studievalg.

For såvel den individuelle vejledning som de specifikke arrangementer er der anvendt en spørgemetodik, hvor eleven svarer, om han/hun

- har benyttet sig af tilbuddet (A)
- har hørt om tilbuddet, men ikke benyttet det (B)
- ikke har hørt om tilbuddet (C)

Elevernes svar dokumenterer dermed den opnåede kendskabsgrad (A+B), samt benyttelsesgraden (A).

4.1.1 Den individuelle vejledning

Først belyses den individuelle vejledning. Studievalgscentrene har pligt til at tilbyde denne service, men de har en vis frihed til at tilrettelægge tilbuddet.

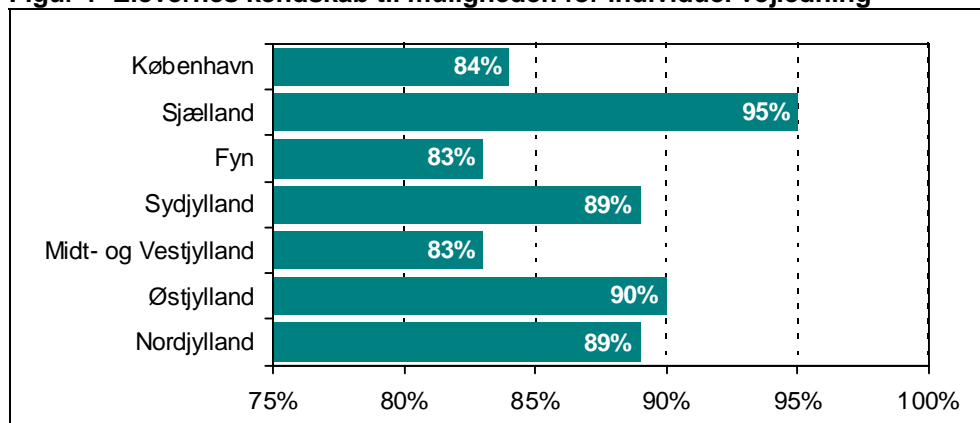
4.1.1.1 Kendskab til individuel vejledning

Undersøgelsen viser, at kendskabsgraden generelt set ligger på 88%. Den varierer dog markant mellem Studievalgscentre. Figur 1 viser, at kendskabsgraden ligger på 95% indenfor Studievalgscenter Sjælland, hvilket er højere end de næstbedste resultater, som ses indenfor Studievalgscentrene Østjylland, Syddjylland og Nordjylland (89-90%), og væsentligt højere end indenfor Studievalgscentrene København, Fyn og Midt- og Vestjylland (83-84%).

Variationen i kendskabet er således relativt høj mellem regionernes elever, hvilket er en naturlig afspejling af de forskellige modeller, som anvendes i Studievalgscentrene, men det kan også være en afspejling af forskelle i centrenes indsats for at udbrede kendskabet.

Det kan nævnes, at Studievalgscenter Sjælland adskiller sig fra de øvrige centre i deres tilrettelæggelse af tilbuddet om individuel vejledning, idet centeret har fast ugentlig træffetid på alle gymnasiale uddannelsessteder. De øvrige centre har også faste træffetider - dog mindre hyppigt - hvilket i større eller mindre grad kan indebære, at tilbuddet er vanskeligere tilgængeligt for eleverne jf. de resultater, som afspejles i Figur 1 og Figur 2.

Figur 1 Elevernes kendskab til muligheden for individuel vejledning

Betragtes variationen i kendskabsgraden mellem uddannelserne, er kendskabet højest på stx (89%) efterfulgt af htx (88%), hf (87%) og lavest på hhx (85%).

Interessen for vejledning synes at afhænge af elevens køn, idet kendskabsgraden er 91% blandt pigerne men kun 83% blandt drengene.

I forhold til elevens dygtighed, så er kendskabsgraden omtrent den samme uanset hvor eleven ligger i karakterspektret 4,0-12,0, nemlig 88%-90%. Herefter falder kendskabsgraden markant til 80% for elever, som forventer et eksamensgennemsnit på under 4,0.

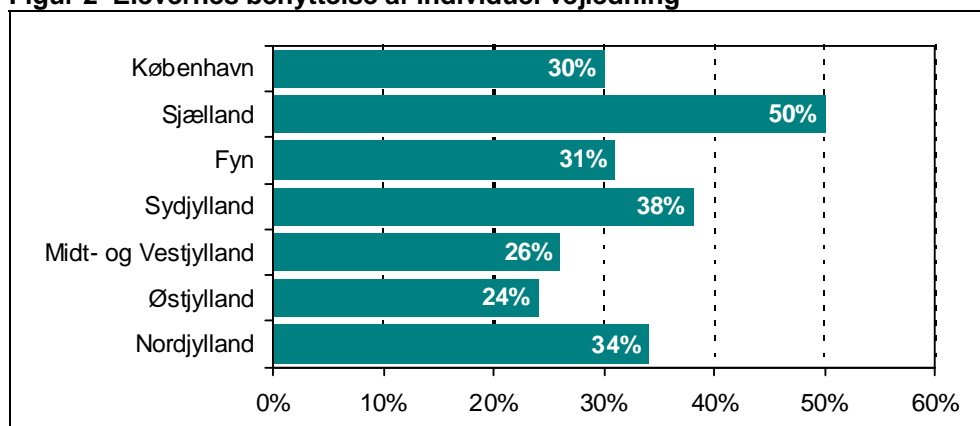
4.1.1.2 Benyttelse af individuel vejledning

Benyttelsesomfanget af den individuelle vejledning varierer generelt i takt med kendskabet. Samlet set har 34% af respondenterne modtaget individuel vejledning. Figur 2 viser den fulde konsekvens af Studievalgscenter Sjællands model, idet 50% af eleverne i denne region har benyttet den individuelle studievejledning.

Den største kontrast mellem kendskab og benyttelse ses i Studievalsregion Østjylland, hvor benyttelsesgraden er lavest (24%) samtidigt med at kendskabsgraden er høj (90%).

Vurderingen af en sådan kontrast skal ses i sammenhæng med det enkelte Studievalgscenters geografiske beskaffenhed. Det kan tænkes, at studievalgscentre med et storby-centrum alt andet lige vil have flere besøgende i det lokale vejledningscenter samt færre elever, som opsøger den individuelle vejledning.

Figur 2 Elevernes benyttelse af individuel vejledning

Hf-eleverne skiller sig ud mht. benyttelsen af den individuelle vejledning, idet benyttelsesgraden i denne gruppe er på 45%, mens det til sammenligning er 36% af eleverne på hhx og 32% på htx og stx, som har benyttet individuel vejledning.

Kønssforskellen træder her klart frem. 39% af pigerne har modtaget individuel vejledning mod 26% af drengene. I forhold til alder er benyttelsesgraden blandt de elever, som er ekstraordinært gamle (dvs. 21 år eller ældre), markant større (49%) end blandt de øvrige elever.

Det er interessant, hvorledes benyttelsesgraden afhænger af elevens dygtighed. Blandt elever, som forventer under 4,0 i snit, svarer 31%, at de har benyttet den individuelle vejledning, mens andelen i takt med elevernes karakterforventninger øges gradvist til 35% blandt elever, som forventer over 10,0 i snit.

4.1.2 Studievalgscentrenes kollektive arrangementer

Hvert Studievalgscenter afholder sin egen portefølje af mellem fem og ti kollektive arrangementer fordelt henover gymnasieuddannelsens varighed. De fleste ar-

rangementer er tilrettelagt, så de er målrettet alle elever på de gymnasiale uddannelser. Enkelte typer af arrangementer er dog rettet mod mere snævre målgrupper.⁴

Undersøgelsen omfatter også elevernes tilkendegivelse af kendskab til og deltagelse i hvert af disse regionale arrangementer. Der gives herunder en summarisk gennemgang af kendskab til og deltagelse i disse arrangementer.

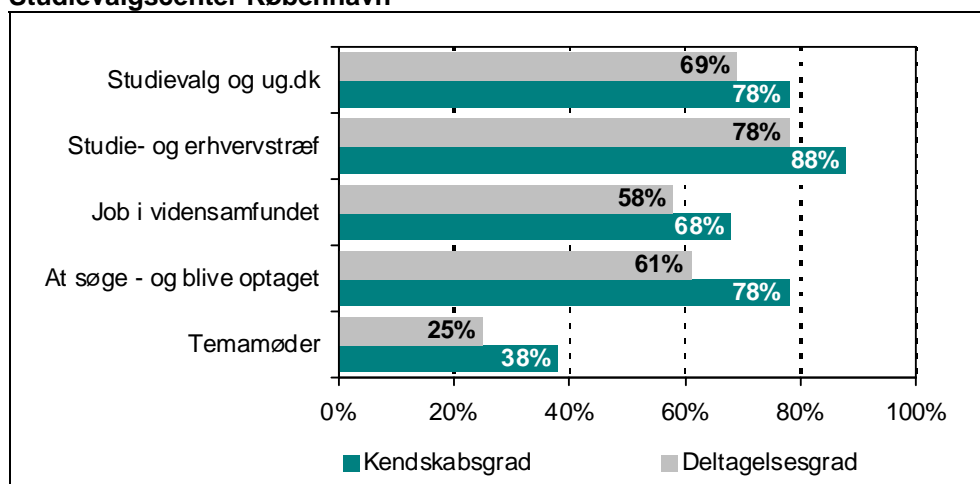
De elever, som var bekendte med, men ikke deltog i arrangementerne, blev endvidere spurgt om årsagen. Disse svar behandles ikke i denne rapport, men svarene indgår i efterbehandlingen af undersøgelsen og den løbende udvikling af Studievalgscentrenes vejledningsprodukt.

Arrangementerne oplistes kronologisk for hvert Studievalgscenter.

4.1.2.1 Arrangementer i studievalgsregion København

I studievalgsregion København kunne eleverne deltage i fem kollektive arrangementer. Figur 3 viser hhv. kendskabsgrad og deltagelsesgrad for disse arrangementer. Opgørelsen bygger på svar fra undersøgelsens 466 elever i studievalgsregion København.

Figur 3 Elevernes kendskab til og deltagelse i kollektive arrangementer i Studievalgscenter København

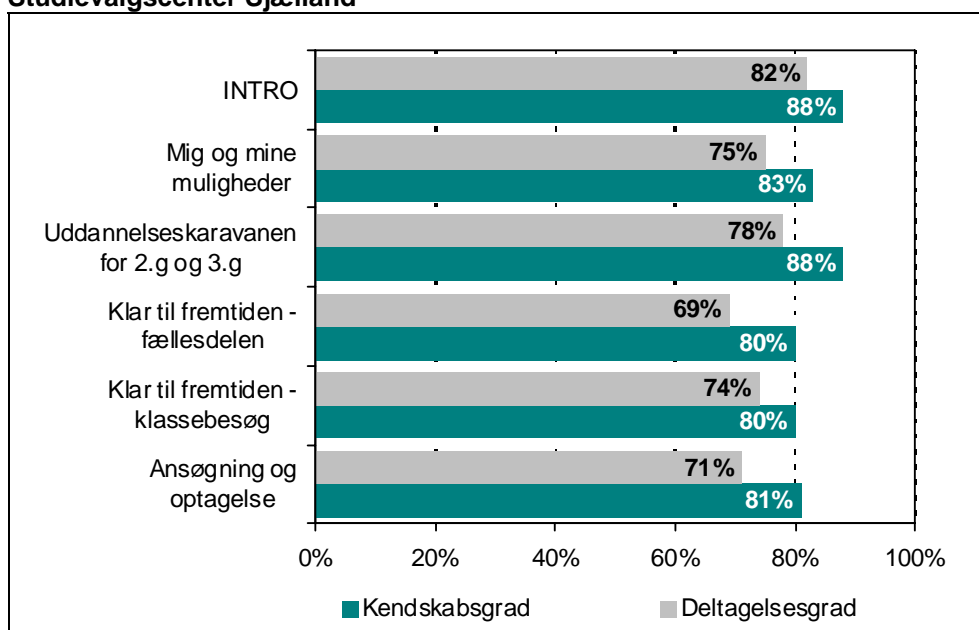

4.1.2.2 Arrangementer i studievalgsregion Sjælland

I studievalgsregion Sjælland kunne eleverne deltage i seks kollektive arrangementer. Figur 4 viser hhv. kendskabsgrad og deltagelsesgrad for disse arrangementer. Opgørelsen bygger på svar fra undersøgelsens 330 elever i studievalgsregion Sjælland.

⁴ Det er arrangementerne "Åbent hus", "Åben virksomhed", "Brobygning" og "Temamøder".

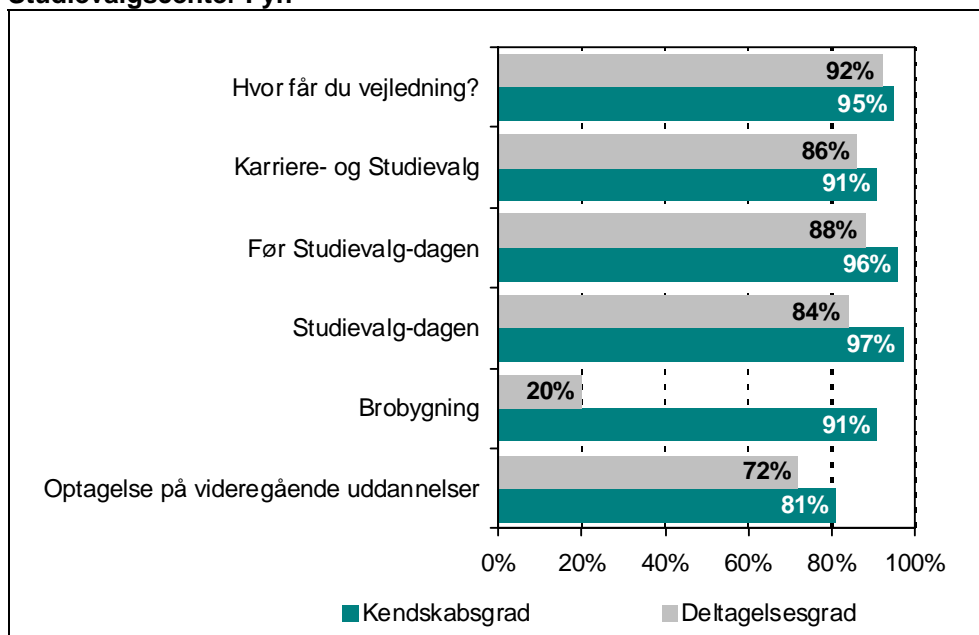
Figur 4 Elevernes kendskab til og deltagelse i kollektive arrangementer i Studievalgscenter Sjælland

4.1.2.3 Arrangementer i studievalgsregion Fyn

I studievalgsregion Fyn kunne eleverne deltage i seks kollektive arrangementer. Figur 5 viser hhv. kendskabsgrad og deltagelsesgrad for disse arrangementer. Opfølgelsen bygger på svar fra undersøgelsens 184 elever i studievalgsregion Fyn.

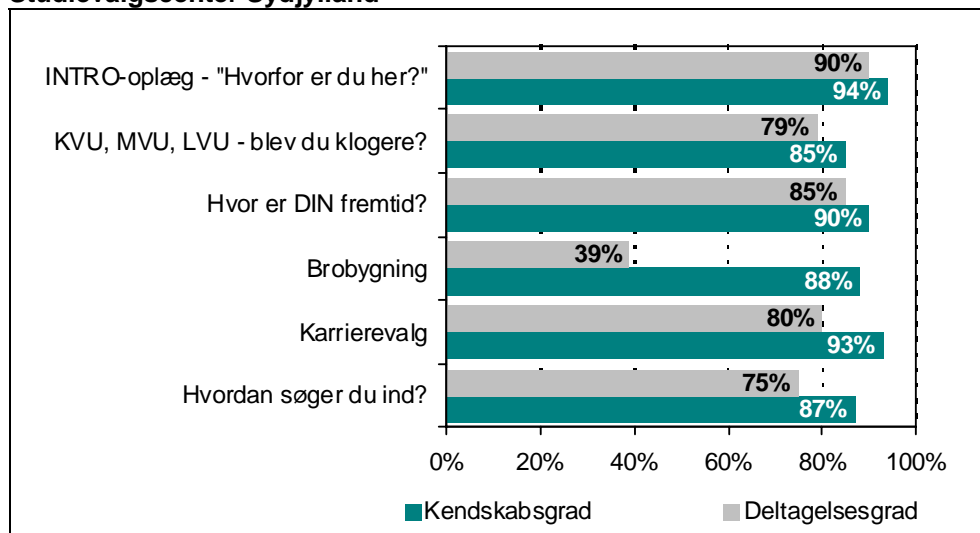
Figur 5 Elevernes kendskab til og deltagelse i kollektive arrangementer i Studievalgscenter Fyn

4.1.2.4 Arrangementer i studievalsregion Syddjylland

I studievalsregion Syddjylland kunne eleverne deltage i seks kollektive arrangementer. Figur 6 viser hhv. kendskabsgrad og deltagelsesgrad for disse arrangementer. Opgørelsen bygger på svar fra undersøgelsens 334 elever i studievalsregion Syddjylland.

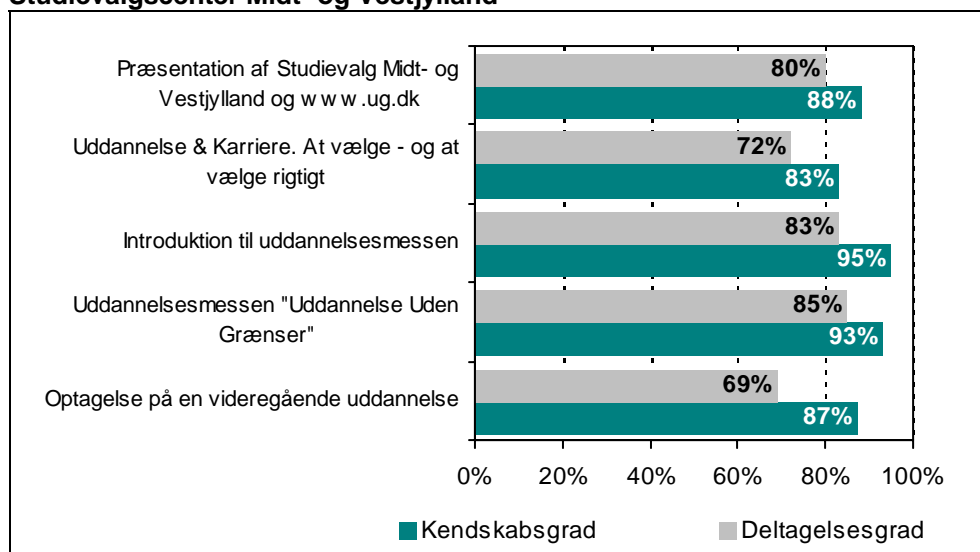
Figur 6 Elevernes kendskab til og deltagelse i kollektive arrangementer i Studievalgscenter Syddjylland

4.1.2.5 Arrangementer i studievalsregion Midt- og Vestjylland

I studievalsregion Midt- og Vestjylland kunne eleverne deltage i fem kollektive arrangementer. Figur 7 viser hhv. kendskabsgrad og deltagelsesgrad for disse arrangementer. Opgørelsen bygger på svar fra undersøgelsens 207 elever i studievalsregion Midt- og Vestjylland.

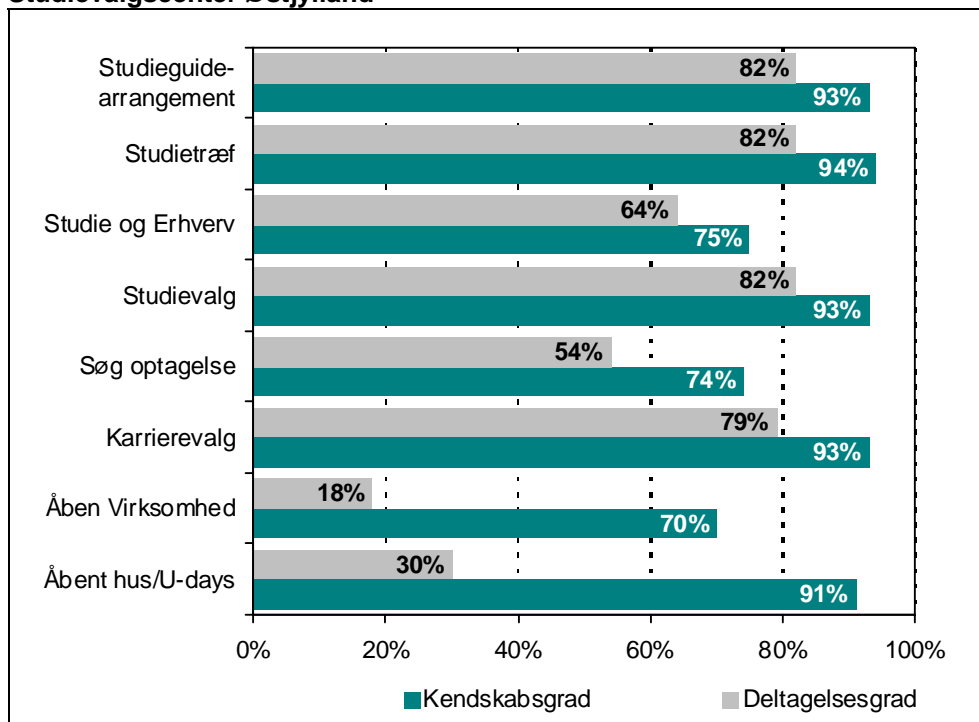
Figur 7 Elevernes kendskab til og deltagelse i kollektive arrangementer i Studievalgscenter Midt- og Vestjylland

4.1.2.6 Arrangementer i studievalsregion Østjylland

I studievalsregion Østjylland kunne eleverne deltage i otte kollektive arrangementer. Figur 8 viser hhv. kendskabsgrad og deltagelsesgrad for disse arrangementer. Opgørelsen bygger på svar fra undersøgelsens 256 elever i studievalsregion Østjylland.

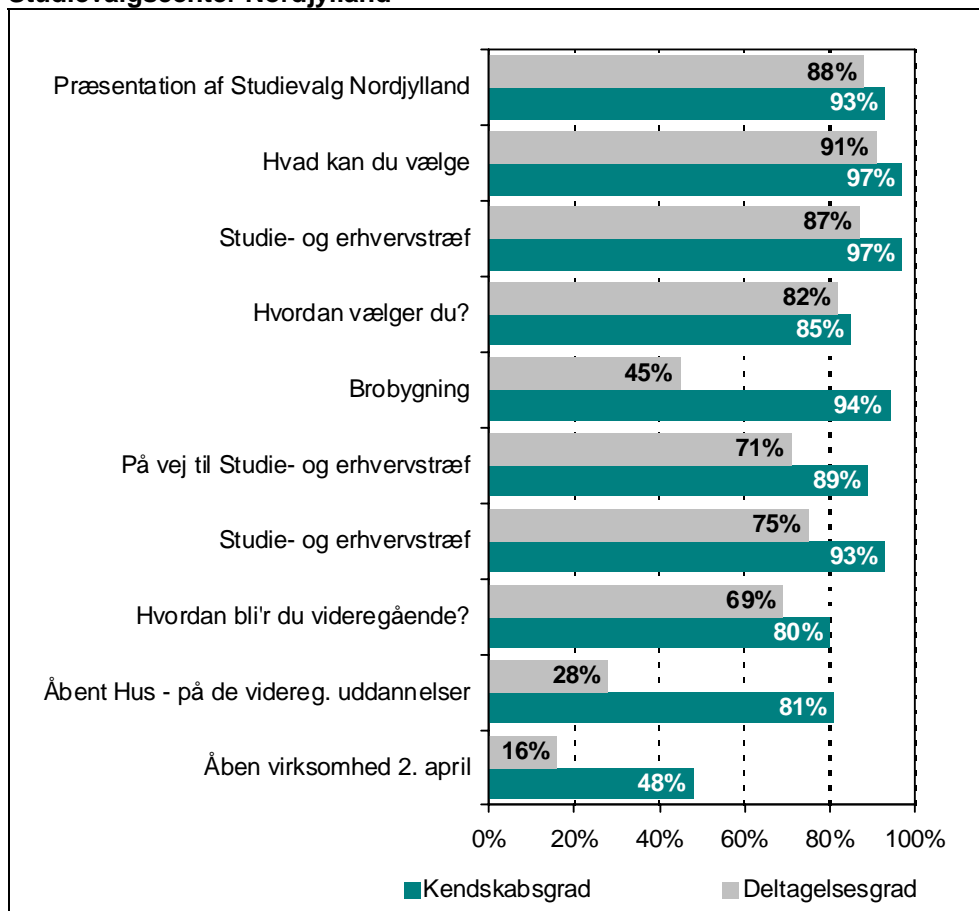
Figur 8 Elevernes kendskab til og deltagelse i kollektive arrangementer i Studievalscenter Østjylland

4.1.2.7 Arrangementer i studievalsregion Nordjylland

I studievalsregion Nordjylland kunne eleverne deltage i ti kollektive arrangementer. Figur 9 viser hhv. kendskabsgrad og deltagelsesgrad for disse arrangementer. Opgørelsen bygger på svar fra undersøgelsens 166 elever i studievalsregion Nordjylland.

Figur 9 Elevernes kendskab til og deltagelse i kollektive arrangementer i Studievalgscenter Nordjylland

4.1.3 Sammenligning af kendskab til og deltagelse i de kollektive arrangementer

Studievalgscentrenes arrangementer og arrangementsporteføljer er forskellige, og derfor skal en sammenligning af kendskabs- og deltagelsesgrad tages med de nødvendige forbehold.

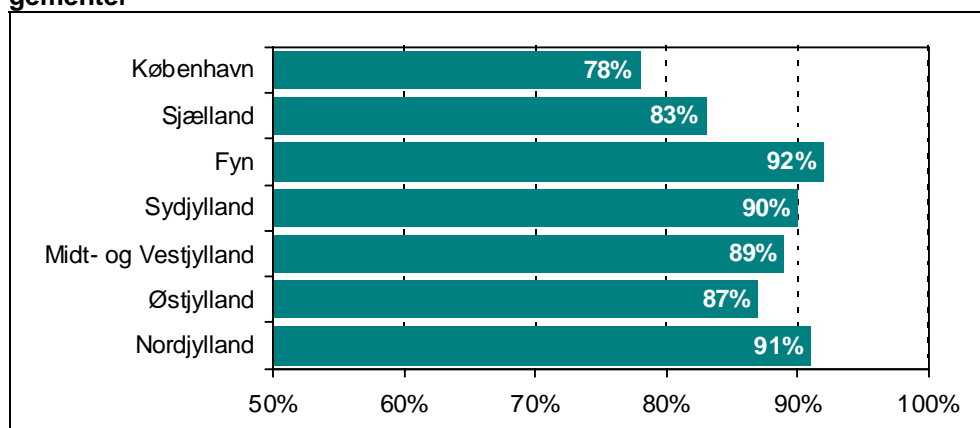
For at sikre den bedst mulige sammenlignelighed i opgørelsen er de arrangementer⁵, som ikke er målrettet alle elever, udeladt i dette afsnit samt i de rapportens øvrige analyser.

4.1.3.1 Kendskabet til de kollektive arrangementer

Gennemsnitligt har eleverne en kendskabsrate på 86% til de kollektive arrangementer.

Figur 10 viser, hvorledes kendskabsraten varierer imellem studievalsregionerne. Eleverne fra Studievalgscenter Fyn har med 92% den højeste grad af kendskab til regionens arrangementer. Herefter følger de øvrige studievalsregioner pænt efter, bortset fra København, hvor kendskabsgraden til centerets arrangementer er 78%, samt Sjælland, hvor kendskabsgraden er målt til 83%, hvilket er lidt lavere end i de resterende studievalsregioner.

Figur 10 Elevernes kendskabsrate til Studievalgscentrenes kollektive arrangementer

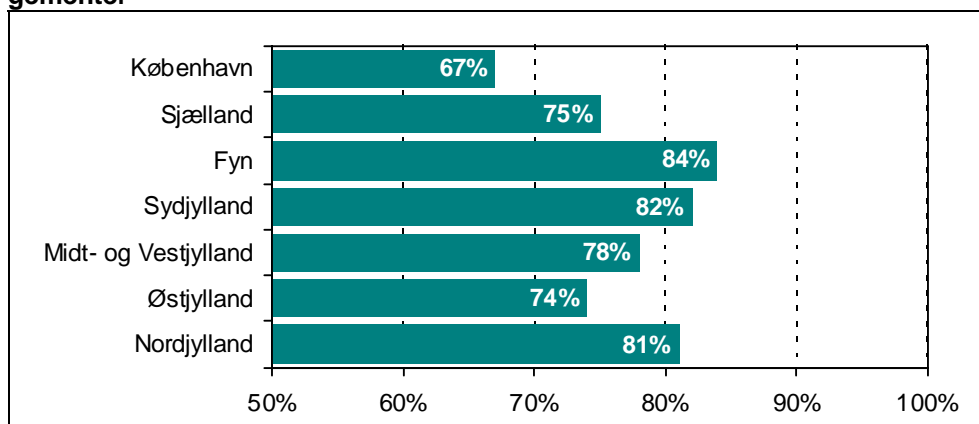
4.1.3.2 Deltagelsen i de kollektive arrangementer

Samlet set har eleverne i gennemsnit en deltagelsesgrad på 76% i de kollektive arrangementer.

Figur 11 viser, hvorledes deltagelsesraten varierer mellem studievalsregionerne. Højest ligger Fyn med 84% efterfulgt af Sydjylland med 82% og Nordjylland med 81%. Lavest ligger Studievalg København med en deltagelsesrate på 67%.

⁵ De frivillige arrangementer er "Åbent hus", "Åben virksomhed", "Brobygning" og "Temamøder".

Figur 11 Elevernes deltagelsesrate i Studievalgscentrenes kollektive arrangementer

4.1.4 Kategorisering af deltagelsesniveau

I den resterende del af rapporten diskuteres elevernes valgparathed, informations-søgningskompetencer og kendskab til uddannelsesmuligheder i forhold til blandt andet elevernes deltagelsesniveau i de kollektive arrangementer.

For hver elev er deltagelsesniveauet i de kollektive arrangementer beregnet. F.eks. har en elev fra studievalgregion Sjælland, som har deltaget i 4 ud af 6 mulige arrangementer, et deltagelsesniveau på 67%.

Baseret på en samlet vurdering af fordelingen af elevernes procentuelle deltagelsesniveau i de regionale arrangementer er der foretaget en kategorisering af eleverne i de *mindst* aktive, de *almindeligt* aktive og de *meget* aktive.

Tabel 1 - Sammenhæng mellem elevens deltagelse i de bredt dækkende kollektive arrangementer og kategorisering af eleven

	Antal kollektive arrangementer	Mindst aktiv (under 65% af arrangementerne)	Almindeligt aktiv (65%-99% af arrangementerne)	Meget aktiv (Alle arrangementerne)
Studievalgscenter København	4	Deltagelse i 0,1 eller 2 arr.	Deltagelse i 3 arr.	Deltagelse i 4 arr.
Studievalgscenter Sjælland	6	Deltagelse i 0,1,2 eller 3 arr.	Deltagelse i 4 eller 5 arr.	Deltagelse i 6 arr.
Studievalgscenter Fyn	5	Deltagelse i 0,1, 2 eller 3 arr.	Deltagelse i 4 arr.	Deltagelse i 5 arr.
Studievalgscenter Syddjylland	5	Deltagelse i 0,1,2 eller 3 arr.	Deltagelse i 4 arr.	Deltagelse i 5 arr.
Studievalgscenter Midt- og Vestjylland	5	Deltagelse i 0,1,2 eller 3 arr.	Deltagelse i 4 arr.	Deltagelse i 5 arr.
Studievalgscenter Østjylland	6	Deltagelse i 0,1,2 eller 3 arr.	Deltagelse i 4 eller 5 arr.	Deltagelse i 6 arr.
Studievalgscenter Nordjylland	7	Deltagelse i 0, 1,2,3 eller 4 arr.	Deltagelse i 5 eller 6 arr.	Deltagelse i 7 arr.

Flg. typer af arrangementer er fraregnet, da de ikke dækker alle: "Åbent hus", "Åben virksomhed", "Brobygning" og "Temamøder".

Tabel 1 viser - for hvert Studievalgscenter - den præcise sammenhæng mellem antal arrangementer, som eleven har deltaget i, og den resulterende kategorisering.

Kategoriseringens logik bygger på, at 42% af eleverne i undersøgelsen har deltaget i *alle* de bredt dækkende arrangementer - det er de *meget* aktive elever.

Den resterende andel er delt i to nogenlunde lige store grupper, hvilket indebærer, at 31% af undersøgelsens deltagere kategoriseres som *almindeligt* aktive elever, idet de har deltaget i mindst 65% af de bredt dækkende arrangementer - men ikke alle.

Endeligt har 27% af eleverne deltaget i mindre end 65% af de bredt dækkende arrangementer - de er således kategoriseret, som de *mindst* aktive elever.

4.2 Informationssøgning

I dette afsnit belyses elevernes adfærd i forhold til at skaffe sig information om relevante uddannelser og uddannelsessteder som supplement til Studievalgs arrangementer og tilbud.⁶

I afsnittet belyses elevernes tilbøjelighed til at

- søge information på nettet (afsnit 4.2.1)
- skaffe materiale fra uddannelsessteder (afsnit 4.2.2)
- kontakte studievejledere fra uddannelsessteder (afsnit 4.2.3)
- tage til åbent hus arrangementer på uddannelsessteder (afsnit 4.2.4)

Herefter kategoriseres elevens informationssøgningstilbøjelighed til ét mål (afsnit 4.2.5).

4.2.1 Informationssøgning på nettet

Tabel 2 viser, i hvilket omfang eleverne har anvendt internettet til at finde information om uddannelser. 65% af eleverne svarer, at det har de gjort, mens 32% svarer, at det vil de gøre, og 3% svarer, at det har de ikke tænkt sig. Hf'erne har i størst omfang gjort brug af internettet.

Tabel 2 Vil du søge yderligere information på internettet?

	Svar i alt	Ja, det har jeg gjort	Ja, det vil jeg gøre	Nej
hf	165	72%	23%	5%
hhx	281	66%	29%	5%
htx	124	65%	27%	8%
stx	941	64%	35%	2%
I alt	1.511	65%	32%	3%

⁶ Resultaterne i dette afsnit kan ikke umiddelbart genfindes i bilagsmaterialet, da det er en sammenvejning af to sæt af tilnærmelsesvist enslydende spørgsmål.

4.2.2 Skaffe materiale fra uddannelsessteder

Tabel 3 viser, i hvilket omfang eleverne har kontaktet uddannelsesstederne for at få materiale. 26% af eleverne svarer, at det har de gjort, mens 46% svarer, at det vil de gøre, og 28% svarer, at det har de ikke tænkt sig.

Der er væsentlig forskel på elevernes adfærd i forhold til deres gymnasiale uddannelsesretning. Højest ligger htx, idet 39% af eleverne har kontaktet uddannelsessteder, mens andelen på stx er lavest med 22%.

Tabel 3 Vil du kontakte uddannelsesstederne for at få materiale?

	Svar i alt	Ja, det har jeg gjort	Ja, det vil jeg gøre	Nej
hf	160	33%	34%	33%
hhx	275	26%	42%	32%
htx	124	39%	32%	29%
stx	918	22%	52%	26%
I alt	1.477	26%	46%	28%

4.2.3 Kontakte studievejleder på uddannelsessteder

Tabel 4 viser, i hvilket omfang eleverne har kontaktet uddannelsesstederne for at tale med en studievejleder. 13% af eleverne svarer, at det har de gjort, mens 40% svarer, at det vil de gøre, og 47% svarer, at det har de ikke tænkt sig.

Også her er der væsentlig forskel på elevernes adfærd i forhold til deres gymnasiale uddannelsesretning. Højest ligger hf og htx, hvor hhv. 24% og 21% af eleverne har kontaktet uddannelsesstederne, mens andelen på stx med 10% er lavest.

Tabel 4 Vil du kontakte uddannelsesstederne for at tale med en studievejleder?

	Svar i alt	Ja, det har jeg gjort	Ja, det vil jeg gøre	Nej
hf	157	24%	39%	37%
hhx	274	13%	36%	50%
htx	123	21%	32%	47%
stx	910	10%	42%	48%
I alt	1.464	13%	40%	47%

4.2.4 Tage til åbent hus arrangementer på uddannelsessteder

Tabel 5 viser, i hvilket omfang eleverne har været til åbent hus arrangementer på uddannelsesstederne. 25% af eleverne svarer, at det har de gjort, mens 47% svarer, at det vil de gøre, og 28% svarer, at det har de ikke tænkt sig.

Eleverne på htx adskiller sig markant i deres adfærd, idet 47% af disse elever har været til åbent hus arrangementer. Andelen af elever fra de tre øvrige gymnasiale uddannelser, som har været til åbent hus, ligger på 22-24%, men mange svarer dog, at de vil tage til åbent hus.

Tabel 5 Vil du tage til åbent hus arrangementer på uddannelsessteder?

	Svar i alt	Ja, det har jeg gjort	Ja, det vil jeg gøre	Nej
hf	158	23%	44%	33%
hhx	276	22%	41%	37%
htx	122	47%	29%	25%
stx	925	24%	52%	24%
I alt	1.481	25%	47%	28%

4.2.5 Kategorisering af informationssøgningsaktivitet

For at få et samlet mål for elevernes informationssøgningsaktivitet er der foretaget en kategorisering, hvor en elev - i forhold til de fire nævnte typer af informationssøgning (afsnit 4.2.1 - 4.2.4) - defineres som:

- ”Inaktiv”, hvis eleven *ikke* har søgt information ad nogen af de fire kanaler
- ”Aktiv”, hvis eleven har søgt information ad *én* af de fire kanaler
- ”Meget aktiv”, hvis eleven har søgt information ad *mindst to* af de fire kanaler.

Der er ikke taget hensyn til erklæringer om, at eleven *har tænkt sig* at søge information. Der medregnes således kun faktisk foretaget aktivitet.

Det kan diskuteres hvor grænsen skal sættes mellem ”aktiv” og ”meget aktiv”, men ud fra den valgte definition fordeler eleverne sig nogenlunde ligeligt i de tre kategorier. Samlet set kan 29% af respondenterne betegnes som inaktive mht. at skaffe sig information, 37% er aktive og 34% er meget aktive.

Tabel 6 viser hvorledes eleverne adskiller sig i forhold til uddannelsesretning. 56% af htx’erne er meget aktive, mens det tilsvarende gælder for 30% af eleverne på stx’erne.

Tabel 6 Kategorisering af informationssøgningsaktivitet

	Svar i alt	Inaktiv	Aktiv	Meget aktiv
hf	154	23%	36%	42%
hhx	272	30%	34%	36%
htx	121	19%	25%	56%
stx	898	31%	39%	30%
I alt	1.445	29%	37%	34%

Blandt de mindst aktive deltagere i de kollektive arrangementer er 26% meget aktive mht. informationssøgning. Til sammenligning er der blandt de meget aktive deltagere i de kollektive arrangementer 39%, som er meget aktive mht. informationssøgning.

Blandt elever, der har modtaget individuel vejledning, kan der konstateres en lidt stærkere sammenhæng i forhold til informationssøgningsaktiviteten, idet 45% af

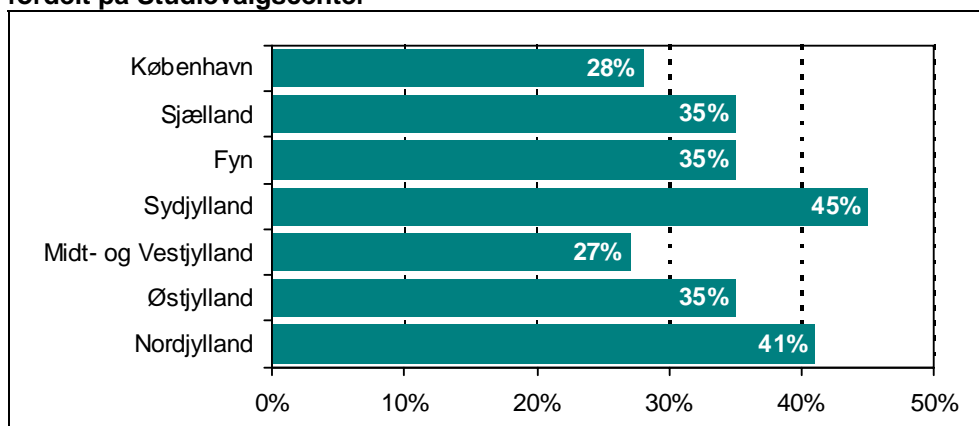
disse elever er meget aktive informationssøgere. Til sammenligning er den tilsvarende andel 28% blandt de elever, som ikke har modtaget individuel vejledning.

Det kan således konstateres, at der er en positiv sammenhæng mellem elevens anvendelse af Studievalgs vejledningstilbud og elevernes informationssøgningsaktivitet. Dermed opfyldes Studievalgs målsætning om, at centrene skal bidrage til at øge elevernes informationssøgningskompetence.

Blandt elever, som forventer en eksamen på over 10,0 i snit, er 48% meget aktive informationssøgere, mens andelen i de øvrige karaktergrupper ligger på 30%-36%.

I forhold til Studievalgscenter er andelen af elever, som er meget aktive informationssøgere, størst i Syddjylland (45%) efterfulgt af Nordjylland (41%). Andelen er lavest i Midt- og Vestjylland (27%) og København (28%).

Figur 12 Andel elever, som er meget aktive indenfor informationssøgning - fordelt på Studievalgscenter

4.3 Valgparathed og kendskab til uddannelses- og erhvervsmuligheder

I dette afsnit diskuteres elevernes afklaringsniveau med hensyn til

- om de vil tage en uddannelse efter eksamen (afsnit 4.3.1)
- hvornår de i givet fald vil påbegynde en uddannelse (afsnit 4.3.2)
- hvilken uddannelse de vil tage (afsnit 4.3.3)
- kendskab til adgangskrav til den pågældende uddannelse (afsnit 4.3.4)
- hvilke jobmuligheder uddannelsen i givet fald åbner op for (afsnit 4.3.5)

Spørgeskemaets dynamik indebærer, at kun elever, der positivt ved, at de vil tage en uddannelse, er blevet spurgt om *hvornår* og *hvilken* uddannelse. Heraf er de elever, der er afklarede om hvilken uddannelse, de vil have, endvidere blevet spurgt om kendskab til adgangskrav og jobmuligheder.

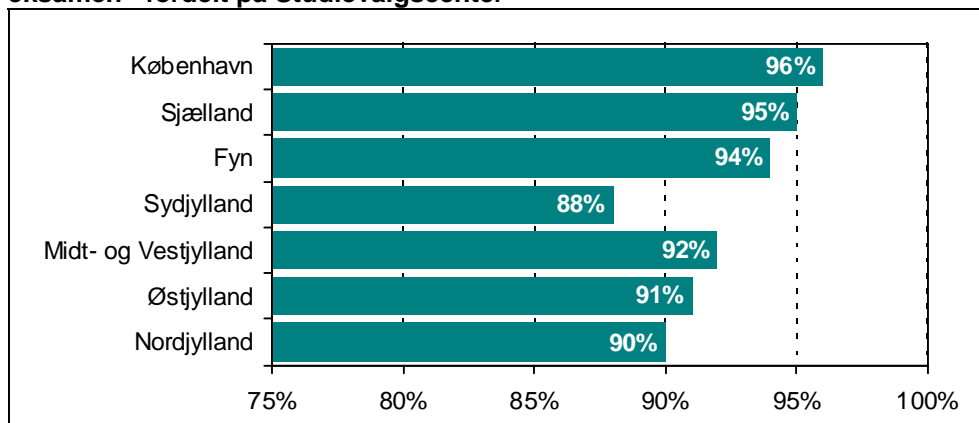
4.3.1 Afklaring om uddannelse

Eleverne blev spurgt, om de vil tage en uddannelse efter eksamen. Eleverne kunne svare ”Ja”, ”Nej” eller ”Ved ikke” på spørgsmålet. Samlet set viser undersøgelsen, at 93% af eleverne er afklarede, idet 88% svarede ”Ja”, mens 5% svarede ”Nej”. 7% af eleverne svarede ”Ved ikke”.

Succesparameteren for Studievalg er i denne forbindelse, om eleverne er afklarede. Andelen, som svarer ”Ja” eller ”Nej” udtrykker således totalt set afklaringsgraden.

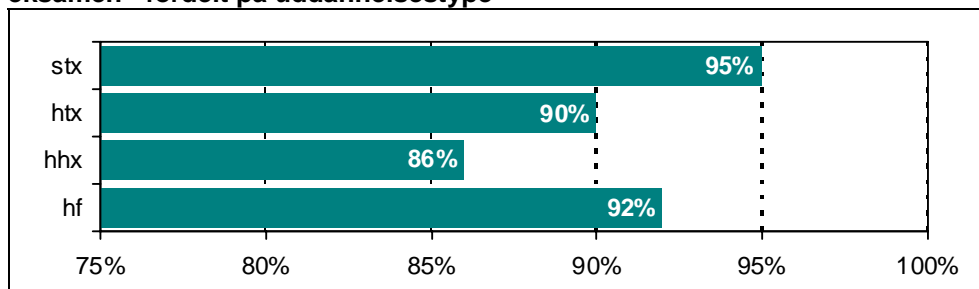
Figur 13 viser, at elever i studievalsregion København, Sjælland og Fyn er mest afklarede, idet hhv. 96%, 95% og 94% af eleverne svarer ”Ja” eller ”Nej” til spørgsmålet.

Figur 13 Andel elever, som er afklarede, om de vil tage en uddannelse efter eksamen - fordelt på Studievalgscenter

Undersøgelsen viser i øvrigt, at afklaringsgraden er højest blandt elever på stx og lavest blandt elever på hhx (Figur 14).

Figur 14 Andel elever, som er afklarede, om de vil tage en uddannelse efter eksamen - fordelt på uddannelsestype

Undersøgelsen dokumenterer, at de meget aktive deltagere i Studievalgs arrangementer er mere afklarede end de mindst aktive. Blandt de mindst aktive elever er 88% afklarede, mens afklaringsgraden ligger på 95% blandt de øvrige elever.

På tilsvarende vis har den individuelle vejledning effekt. Blandt de elever, som har benyttet sig af tilbuddet, er 96% afklarede, mens andelen er 92% blandt de elever, som ikke har brugt den individuelle vejledning.

Betydningen af Studievalgs vejledning for elevernes afklaring belyses mere præcist i afsnit 4.4.1, som gengiver elevernes vurdering af, om Studievalgs samlede vejledningsprodukt har bidraget til mere afklaring.

Den dygtigste halvdel af eleverne er mest afklarede. Afklaringsgraden ligger på 96% for elever med 7 eller derover i forventet eksamensgennemsnit. Blandt elever, som forventer et eksamenssnit på mellem 4 og 7, er afklaringsgraden nede på 90%, mens afklaringsgraden for elever, som forventer under 4 i snit, ligger på 81%.

Piger har en væsentlig højere afklaringsgrad end drenge - 96% i forhold til 88%. Elever fra hjem med mindst én forælder med videregående uddannelse er endvidere mere afklarede (95%) end elever fra øvrige hjem (90%).

4.3.2 Afklaring om hvornår uddannelsen skal påbegyndes

De elever, som tilkendegav, at de vil tage en uddannelse efter eksamen, blev spurgt, hvornår denne uddannelse planlægges påbegyndt. Studievalg har ansvaret for at hjælpe eleverne med afklaring om dette.

Det kan diskuteres, om det også er Studievalgs ansvar at påvirke de unge til at komme hurtigt i gang med en uddannelse, herunder at gøre dem opmærksom på den samfundsmæssige nytteværdi af dette. Under alle omstændigheder er der politisk bevågenhed omkring unges mertidsforbrug på vejen mod en videregående uddannelse. Det er derfor relevant at betragte andelen af unge, som har tænkt sig at påbegynde en videregående uddannelse umiddelbart efter den gymnasiale eksamen.

Tabel 7 tager som nævnt udgangspunkt i de studerende, som er afklarede om, at de vil tage en videregående uddannelse. Heraf svarede 25%, at de vil gå i gang med en uddannelse ”i år”, det vil sige umiddelbart efter afslutningen på den adgangsgivende gymnasiale uddannelse. Det mest populære valg er at holde ét sabbatår - det svarede 53%, at de vil gøre. Dertil kommer 17%, som vil vente to år, og yderligere 1% af eleverne, som er afklarede om at ville vente tre år.

Der er nogen forskel på svarfordelingen mellem de fire uddannelser. Særligt adskiller eleverne fra stx sig, idet blot 16% af disse har tænkt sig at påbegynde en uddannelse umiddelbart efter eksamen, mens 80% har tænkt sig at holde ét eller flere sabbatår.

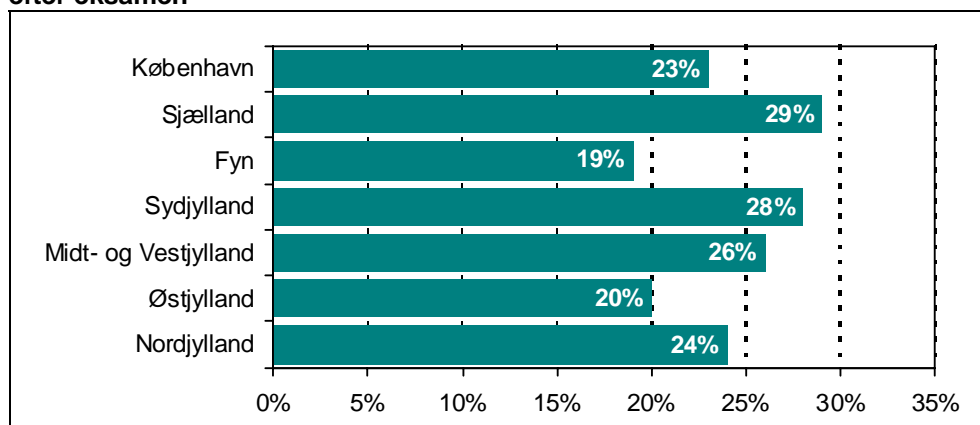
Tabel 7 - "Hvornår regner du med at gå i gang med en uddannelse?"

	I alt	I år	Om 1 år	Om 2 år	Om 3 eller flere år	Ved ikke
Alle svar	1.698	25%	53%	17%	1%	4%
hf	174	40%	41%	10%	3%	5%
hhx	300	42%	44%	10%	0%	3%
htx	139	37%	52%	5%	2%	4%
stx	1.085	16%	58%	21%	1%	4%

Note: Tabellen omfatter kun de elever, som er afklaret om, at de vil tage en uddannelse.

Figur 15 viser sammenhængen mellem elevernes regionale tilhørsforhold og deres parathed til at påbegynde en videregående uddannelse umiddelbart efter den gymnasiale eksamen. Det ses, at 29% af eleverne fra studievalsregion Sjælland er parat til at starte med det samme, mens andelen ligger på 19% i studievalsregion Fyn.

Figur 15 Andel elever, som vil påbegynde en ny uddannelse umiddelbart efter eksamen

I forlængelse af dette er det interessant at notere sammenhængen mellem at være klar til en ny uddannelse umiddelbart efter eksamen og elevens deltagelse i kollektive arrangementer. Blandt de meget aktive deltagere i kollektive arrangementer tilkendegiver 26%, at de vil påbegynde en videregående uddannelse umiddelbart, mens andelen er lidt lavere (22%) blandt de mindst aktive elever.

Blandt de elever, der har modtaget individuel vejledning, er 33% klar til en ny uddannelse umiddelbart efter den gymnasiale eksamen. Blandt de elever, som ikke har modtaget individuel vejledning, vil 20% påbegynde en ny uddannelse umiddelbart. Dermed siges ikke, at der nødvendigvis er en fuld kausal sammenhæng.

Sammenhængen mellem studiestartstidspunkt og vejledningsindsats er således positiv, hvilket vil sige, at jo mere vejledning eleven modtager - kollektiv som individuel - desto hurtigere planlagt uddannelsesstart.

Samlet set er 96% af undersøgelsens respondenter afklarede om, *hvornår* de vil påbegynde en uddannelse. Afklaringsgraden afhænger positivt af deltagelsen i de kollektive arrangementer. Således er 97% af de meget aktive elever afklarede, mens andelen er 95% blandt de øvrige elever.

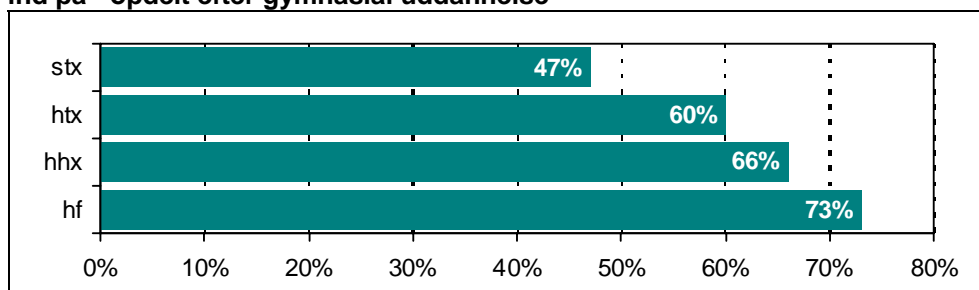
4.3.3 Afklaring om uddannelsesvalg

De elever, som tilkendegav, at de *vil* tage en uddannelse efter eksamen, blev endvidere spurgt, om de er afklarede omkring *hvilken* uddannelse, de vil tage.

På spørgsmålet "Ved du hvilken uddannelse, du vil søge ind på" kunne eleverne svare "Ja", "Nej" eller "Jeg er i tvivl". Svaret "Ja" ses som et udtryk for, at eleven er afklaret, mens svarene "Nej" og "Jeg er i tvivl" udtrykker en manglende eller mangelfuld afklaring.

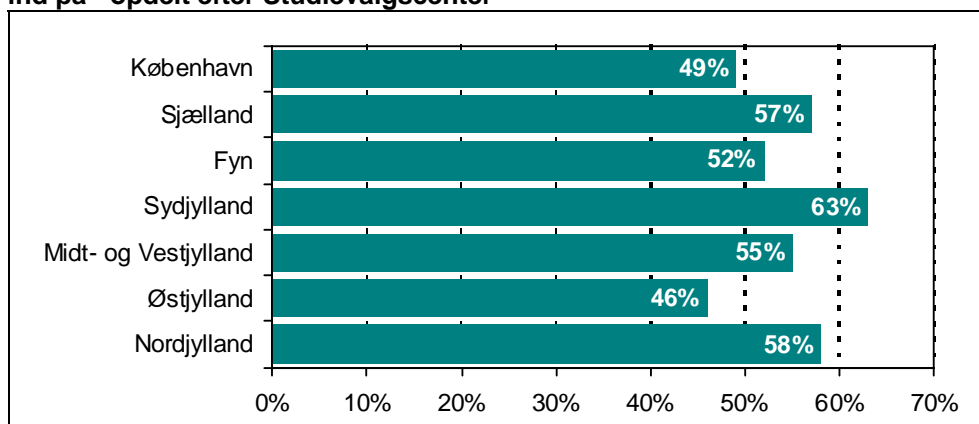
Undersøgelsen viser, at samlet set 54% af de gymnasiale elever er afklarede om deres uddannelsesvalg. Figur 16 viser, hvorledes de gymnasiale uddannelser adskiller sig fra hinanden. På hf er der en markant højere afklaringsgrad (73%) end på stx, hvor afklaringsgraden er 47%.

Figur 16 Andel elever, som er afklarede, om hvilken uddannelse de vil søge ind på - opdelt efter gymnasial uddannelse

Figur 17 viser, at i forhold til studievalsregionerne er afklaringsgraden højest blandt eleverne fra Sydjylland (63%), mens den er lavest (46%) i Østjylland.

Figur 17 Andel elever, som er afklarede, om hvilken uddannelse de vil søge ind på - opdelt efter Studievalgscenter

Der ses en klar sammenhæng mellem elevernes modtagelse af individuel vejledning og deres parathed til valg af uddannelse. Afklaringsgraden er 63% blandt elever, der har modtaget individuel vejledning, mens den er 49% blandt elever, der ikke har.

Blandt elever, som har været meget aktive deltagere i de kollektive arrangementer, spores derimod ikke nogen signifikant afklaringsgrad, idet afklaringsgraden er på 53%, mens den er 52% blandt de mindst aktive elever. En begrundelse kan være, at eleverne ved de kollektive arrangementer får åbnet øjnene op for flere tæt beslægtede uddannelsesalternativer, som det kan være svært at træffe endeligt valg imellem.

4.3.4 Kendskab til adgangskrav

For at komme ind på en given uddannelse kan der være krav til karaktergennemsnittet fra elevens adgangsgivende eksamen, og der kan være specifikke adgangskrav såsom bestemte fag og niveauer. I denne rapport betragtes elevernes afklaring udelukkende med hensyn til, om de lever op til de specifikke krav i den uddannelse, de søger ind på.⁷

Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, som er afklarede om, at de vil tage en uddannelse samt afklarede om hvilken uddannelse, de vil ind på. Eleverne blev konkret spurgt "Opfylder du adgangskravene til den uddannelse, du søger ind på?", hvortil der kunne svares "Ja", "Nej" eller "Ved ikke". Andelen af "Ja" og "Nej" svar er et udtryk for, at eleven er bibragt kendskab til adgangskravene.

Samlet set svarede 83%, at de opfylder kravene, 8% svarede, at de ikke gør det, mens 9% er uafklarede. Det giver en afklaringsgrad på 91%.

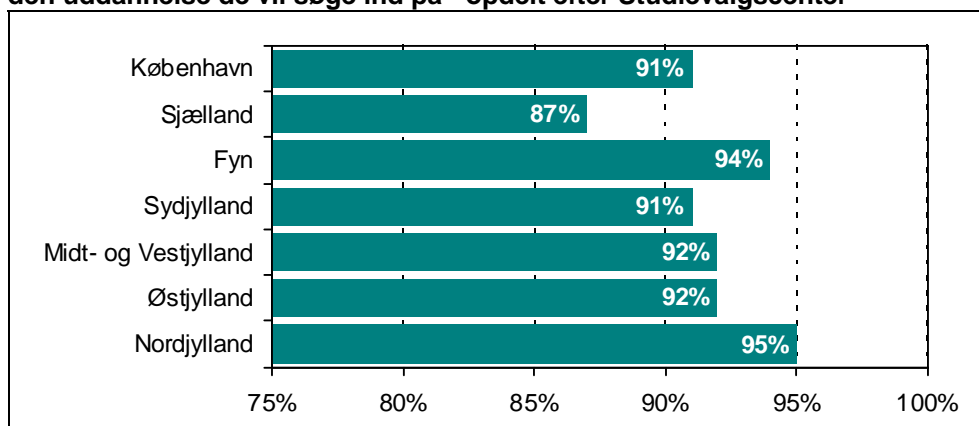
⁷ Et spørgsmål i spørgeskemaet om, hvorvidt eleven forventer at kunne komme ind med det forventede eksamenssnit behandles ikke, da undersøgelsesresultatet er tvetydigt. Det er ikke klart om en elevs usikkerhed skal henføres til uvished om tilstrækkeligheden i det forventede gennemsnit eller til manglende afklaring om karakterkrav.

Afklaringsgraden er størst på htx (96%) og hhx (94%), mens den er lavest på stx (90%) og hf (88%).

Elever, som tilhører de mindst aktive ved kollektive arrangementer, har et lavere afklaringsniveau (88%) end elever, som er meget aktive (93%). Til gengæld har det ikke nogen betydning for elevernes afklaringsgrad, om de har modtaget individuel vejledning - 91% af eleverne er afklarede i begge segmenter.

I forhold til studievalsregionerne, så viser Figur 18, at eleverne fra studievalsregionerne Nordjylland og Fyn er mest afklarede - hhv. 95% og 94% - mens de er mindst afklarede i region Sjælland, hvor andelen ligger på 87%.

Figur 18 Andel elever, som er afklarede, om de opfylder adgangskravene til den uddannelse de vil søge ind på - opdelt efter Studievalscenter

4.3.5 Afklaring om job- og erhvervs muligheder

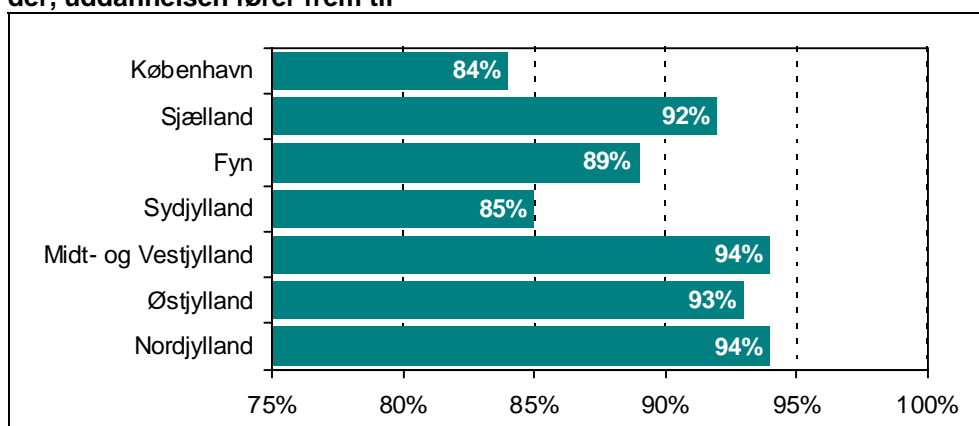
Eleverne blev også spurgt om deres kendskab til uddannelsens job- og erhvervs muligheder. 89% af de elever, der ved hvilken uddannelse, de vil tage, bekræfter, at de har kendskab til jobmulighederne, mens 11% af eleverne svarer afkræftende.

Der er en klar sammenhæng mellem deltagelsesniveauet i Studievalgs kollektive arrangementer og afklaring om jobmuligheder. Blandt de meget aktive elever er 91% afklarede, mens afklaringsandelen er 85% blandt de mindst aktive. Undersøgelsen påviser derimod ingen sammenhæng mellem modtagelse af individuel vejledning og afklaring om jobmuligheder.

I forhold til gymnasial uddannelsesretning er eleverne fra htx mest afklarede (94%), mens de tilsvarende andele på hf, hhx og stx er 91%, 89% og 88%.

I forhold til studievalsregionerne, så viser Figur 19, at afklaringsgraden blandt eleverne i region København og Sydjylland er lavere (hhv. 84% og 85%) end i de øvrige regioner.

Figur 19 Andel elever, som er afklarede om hvilke job- og erhvervsmuligheder, uddannelsen fører frem til

4.3.6 Opsummering af afklaringsniveau og valgparathed

Samlet set har dette afsnit (4.3) givet et billede af elevernes afklaringsniveau og valgparathed i forhold til deres uddannelses- og erhvervsvalg. Elevernes afklaring og valgparathed er holdt op imod en række baggrundsvARIABLE - herunder om eleven har været *aktiv deltager*⁸ i Studievalgscentrenes kollektive arrangementer.

Gennemgangen viste, at de elever, som er aktive deltagere i Studievalgscentrenes kollektive arrangementer

- er mere afklarede, om de vil tage en videregående uddannelse efter eksamen
- i større omfang vil påbegynde en videregående uddannelse umiddelbart efter den gymnasiale eksamen (dvs. uden et eller flere sabbatår)
- er mere afklarede om, hvorvidt de opfylder adgangskravene til den uddannelse, de vil tage
- er mere afklarede om de job- og erhvervsmuligheder, som uddannelsen åbner op for

4.4 Udbytte af vejledningen

I spørgeskemaundersøgelsen formuleredes to spørgsmål rettet mod elevernes vurdering af deres *udbytte* af vejledningen; dels et spørgsmål om, hvorvidt Studievalgs vejledning har bidraget til *øget afklaring* (afsnit 4.4.1), og dels et spørgsmål om, hvorvidt vejledningen har fået *indflydelse på studievalget* (afsnit 4.4.2).

4.4.1 Afklaring

Et væsentligt formål med Studievalgs arbejde er at hjælpe den unge til afklaring om sin uddannelsesfremtid for derved at sikre, at der ikke spildes unødigt tid på

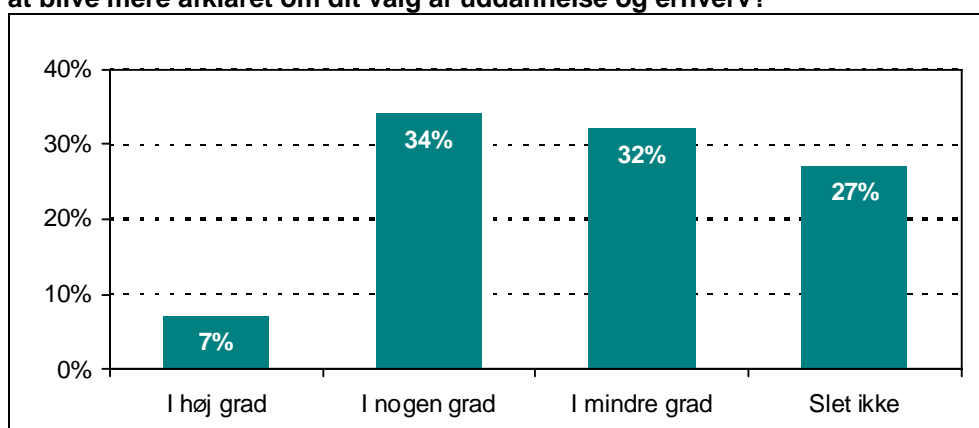
⁸ Vedrørende definitionen på aktive deltagere, se afsnit 4.1.4.

vejen gennem uddannelsessystemet som følge af elevens fejlslagne forventninger eller ubeslutsomhed.

Figur 20 viser, at 7% af eleverne vurderer, at Studievalg i *høj* grad har hjulpet til større afklaring, 34% af eleverne vurderer, at det i *noget* grad er tilfældet, og 32% af eleverne vurderer, at det i *mindre* grad er tilfældet. 27% af eleverne svarer, at Studievalgs tilstedeværelse *slet ikke* har hjulpet dem.⁹

Der er således alt i alt 73% af eleverne, som vurderer at Studievalg har bidraget til en større afklaring.

Figur 20 "I hvor høj grad har Studievalgs vejledningstilbud hjulpet dig med at blive mere afklaret om dit valg af uddannelse og erhverv?"

Det er oplagt at se på sammenhængen mellem elevernes benyttelsesomfang af Studievalgs tilbud og deres vurdering af afklaringseffekten.

Blandt de elever, som har været *meget aktive* deltagere i de kollektive arrangementer¹⁰, vurderer 49%, at de i høj eller nogen grad er blevet hjulpet til en større afklaring. Blandt de mindst aktive elever deles denne vurdering af 30%.

Den individuelle vejledning synes at være meget effektiv til at hjælpe med afklaring. Blandt de elever, der har modtaget individuel vejledning, har 56% efterfølgende en opfattelse af, at Studievalg i høj eller nogen grad har hjulpet til en større afklaring, mens andelen blandt de øvrige elever er 32%.

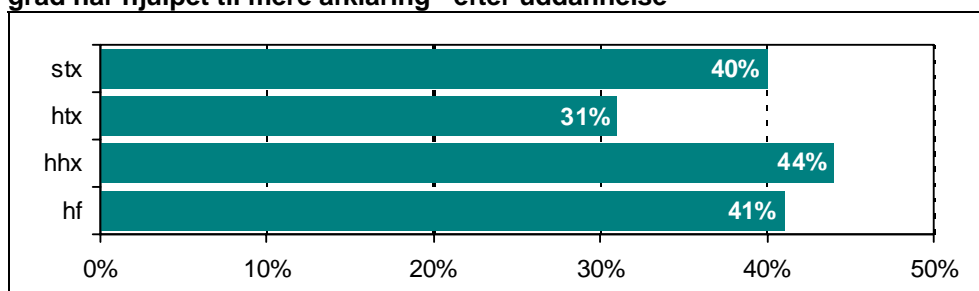
Elever med over 10,0 i forventet eksamensgennemsnit adskiller sig - antageligt som følge af en særligt målrettet adfærd - ved at have særlig lidt gavn af Studievalg. Blandt denne gruppe vurderer 24%, at de i høj eller nogen grad er blevet hjulpet til afklaring, mens andelen er omtrent ensartet (40-43%) for elever i de øvrige karaktergrupper.

⁹ 6% af eleverne svarede "Ved ikke" på spørgsmålet. De er udeladt fra svarfordelingen, som herefter er omregnet til en 100% fordeling af de holdningsbærende svar.

¹⁰ I afsnit 4.1.4 defineres kategoriseringen af elever, som hhv. meget, almindeligt og mindst aktive.

I forhold til gymnasial uddannelsesretning viser undersøgelsen (Figur 21), at elever på htx i mindre grad end elever på de øvrige uddannelser synes, at Studievalg øger deres afklaring i *høj* eller *nogen* grad. Andelen på htx er 31% mod 40-44% på de øvrige gymnasiale uddannelser.

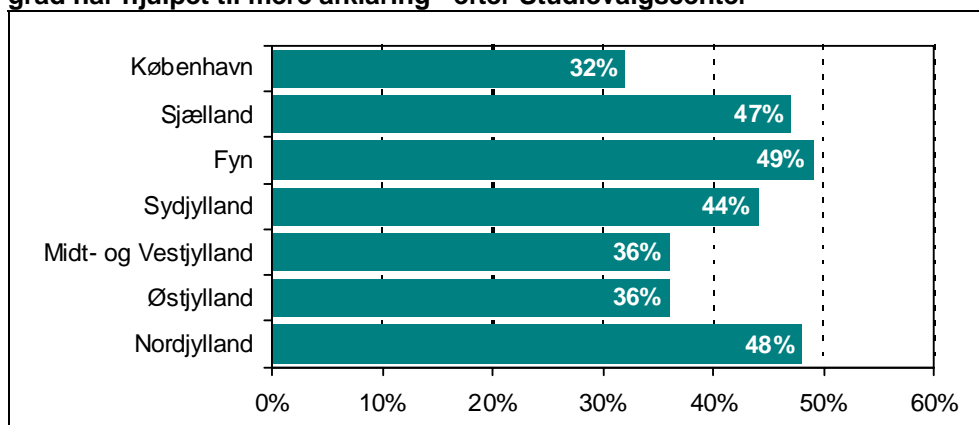
Figur 21 Andel elever, som vurderer, at Studievalgs tilbud i høj eller nogen grad har hjulpet til mere afklaring - efter uddannelse

Endelig viser Figur 22 sammenhængen mellem studievalgsregion og elevernes vurderede afklaringseffekt. Mest positiv er elevernes vurdering i region Fyn, Nordjylland og Sjælland, hvor hhv. 49%, 48% og 47% af eleverne vurderer, at Studievalgs tilbud i høj eller nogen grad har hjulpet dem til mere afklaring. Lidt efter følger Studievalgscenter Sydjylland på 44%.

Lavest ligger Studievalgscenter København. Her vurderer 32% af eleverne, at de er hjulpet i høj eller nogen grad med deres afklaring. Herefter ligger Midt- og Vestjylland samt Østjylland begge på 36%.

Figur 22 Andel elever, som vurderer, at Studievalgs tilbud i høj eller nogen grad har hjulpet til mere afklaring - efter Studievalgscenter

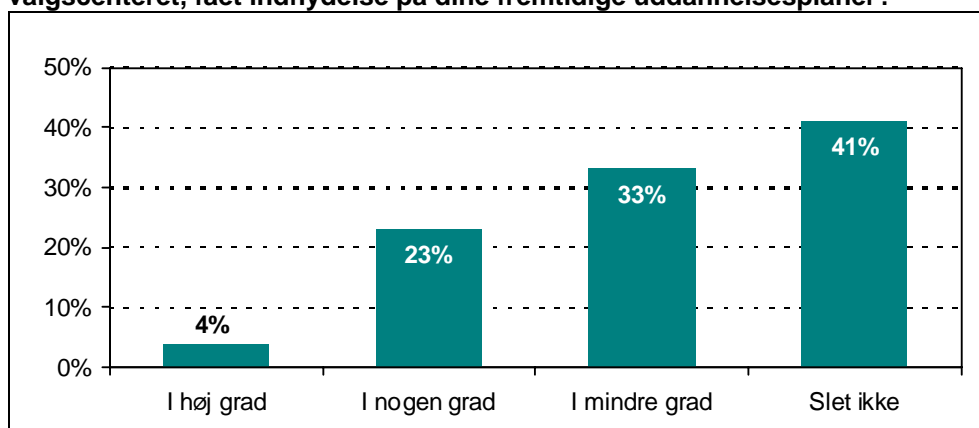
4.4.2 Påvirkning

At have indflydelse på elevens fremtidige uddannelsesplaner er en påvirkning, der rækker videre end hjælp til afklaring. Det er derfor en plausibel hypotese, at andelen af elever, som svarer, at Studievalgs vejledning har fået indflydelse på fremtidige uddannelsesplaner, er mindre end andelen, som er hjulpet til mere afklaring.

Figur 23 viser, at 4% af eleverne vurderer, at Studievalgs vejledning i *høj* grad har fået indflydelse, 23% af eleverne vurderer, at det er tilfældet i *nogen* grad, og 33% vurderer, at det er tilfældet i *mindre* grad. 41% af eleverne svarer, at Studievalgs vejledning *ikke* har haft nogen indflydelse.¹¹

Der er således alt i alt 59% af eleverne, som vurderer, at Studievalgs vejledning har fået indflydelse på de fremtidige uddannelsesplaner.

Figur 23 "I hvilket omfang har den vejledning, du har modtaget fra Studievalgscenteret, fået indflydelse på dine fremtidige uddannelsesplaner?"

Elevernes vurdering er holdt op imod deres deltagelsesniveau i de kollektive arrangementer. Blandt de elever, som har været *meget aktive* deltagere i de kollektive arrangementer, vurderer 31%, at vejledningen i høj eller nogen grad har fået indflydelse på fremtidsplanerne. Blandt de *mindst* aktive elever deles denne vurdering af 21%.

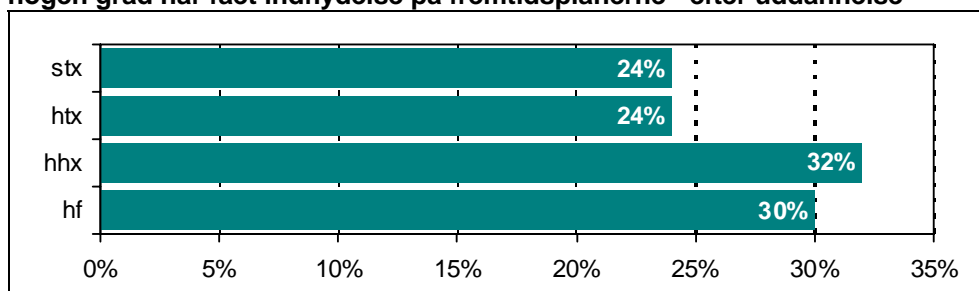
Om eleven har modtaget individuel vejledning eller ej samvarierer med vurderingen af, at vejledningen har influeret på fremtidsplanerne. Blandt de elever, der har modtaget individuel vejledning, har 39% efterfølgende en opfattelse af, at Studievalgs vejledning i høj eller nogen grad har fået indflydelse på fremtidsplanerne, mens andelen blandt de øvrige elever er 19%.

Elever med over 10,0 i forventet eksamensgennemsnit adskiller sig - også på denne parameter - ved at have særlig lidt gavn af Studievalg. Blandt denne gruppe vurderer 12%, at vejledningen i høj eller nogen grad har fået indflydelse, mens andelen er omtrent ensartet (26-28%) for elever i de øvrige karaktergrupper.

I forhold til gymnasial uddannelsesretning viser undersøgelsen (se Figur 24), at elever på htx og stx i mindre omfang end elever på hhx og hf vurderer, at vejledningen har fået indflydelse på fremtidsplanerne i høj eller nogen grad. Andelen på htx og stx er 24% mod 30% på hf og 32% på hhx.

¹¹ 6% af eleverne svarede "Ved ikke" på spørgsmålet. De er udeladt fra svarfordelingen, som herfter i dette afsnit er omregnet til en 100% fordeling af de holdningsbærende svar.

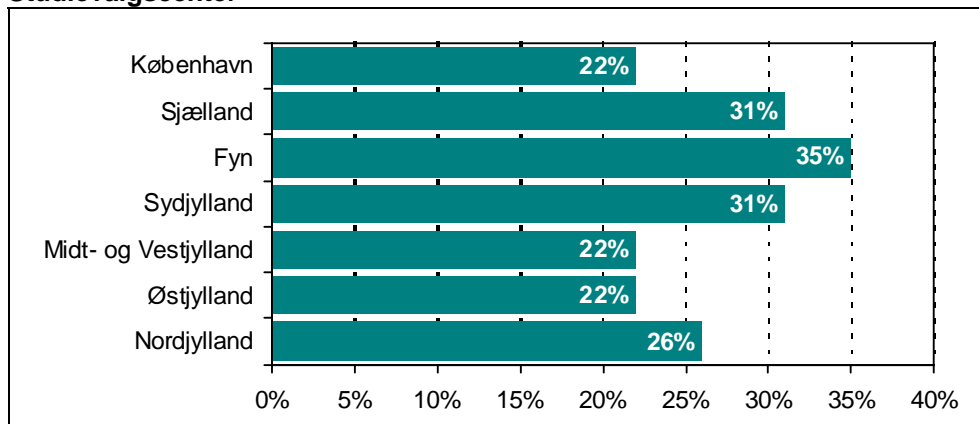
Figur 24 Andel elever, som vurderer, at Studievalgs vejledning i høj eller nogen grad har fået indflydelse på fremtidsplanerne - efter uddannelse

Endelig viser Figur 25 sammenhængen mellem studievalgsregion og elevernes vurdering af vejledningens indflydelse på fremtidsplanerne. Mest positiv er elevernes vurdering i region Fyn, hvor 35% svarer, at vejledningen har fået høj eller nogen grad af indflydelse. Herefter følger region Sjælland og Sydjylland, hvor 31% af eleverne svarer tilsvarende.

Lavest ligger Studievalgscentre i København, Midt- og Vestjylland samt Østjylland, hvor 22% af eleverne vurderer, at Studievalg har haft høj eller nogen grad af indflydelse på fremtidsplanerne. Studievalg Nordjylland ligger på 26%.

Figur 25 Andel elever, som vurderer, at Studievalgs vejledning i høj eller nogen grad har fået indflydelse på de fremtidige uddannelsesplaner - efter Studievalgscenter

4.4.3 Opsummering af elevernes vurdering af udbyttet

Samlet set har dette afsnit (4.4) vist elevernes vurderede udbytte af vejledningen; dels med henblik på om Studievalgs vejledning har bidraget til øget afklaring, og dels med henblik på om vejledningen har fået indflydelse på elevens fremtidige uddannelsesplaner.

Gennemgangen viste, at 73% af eleverne vurderer, at Studievalg har bidraget til en større afklaring - fordelt med 7% som vurderer, at Studievalg har hjulpet til større afklaring i *høj* grad, 34% som vurderer, at det er tilfældet i *nogen* grad, og 32% som vurderer, at det er tilfældet i *mindre* grad.

Gennemgangen viste endvidere, at 59% af eleverne vurderer, at Studievalgs vejledning har fået indflydelse på deres fremtidige uddannelsesplaner - fordelt med 4% som vurderer, at Studievalgs vejledning i *høj* grad har fået indflydelse, 23% som vurderer, at det er tilfældet i *nogen* grad, og 33% som vurderer, at det er tilfældet i *mindre* grad.

Rigtig mange elever vurderer således, at Studievalg gør en forskel, der kan mærkes.